

Opening Godshuizen "Spanoghe"

Godshuis "Spanoghe" S^c: Catharinastraat n^o: 6. 8. 10. 12. 14. 16.
op 't Cadaster bekennt Sectie C. n^o: 1095 met
eene oppervlakte van 3e: 93^{ca} met hof op 't Cadaster
bekent Sectie C. n^o: 1099 met eene oppervlakte van
4e: 68^{ca}, gesticht ten jare 1680 door:
J^{vr}: Françoise-Éléonore Spanoghe.

PERSVOORSTELLING

op 23 juni 2009 om 14u00 door

dhr. Frank VANDEVOORDE

Voorzitter OCMW BRUGGE

OCMW BRUGGE

Geachte genodigden,

Welkom in godshuis Spanoghe. We beginnen ons verhaal met een stukje geschiedenis.

Francisca Eleonora Spanoghe stichtte kort voor haar dood in 1680 dit godshuis voor zes arme oudere ongehuwde vrouwen. Eleonora behoort tot een bekende Brugse familie. Haar vader was Maximiliaan Spanoghe (+1668), heer van Cleyhem en schepen van de stad. Eleonora is samen met haar ouders begraven in de O.-L.-Vrouwekerk.

Zes eenkamerwoningen met kapel worden onmiddellijk na het voltrekken van de fundatie gebouwd. Op de plaats die is uitgekozen bevond zich een huidevettersatelier.

Het nog bewaarde statuut, eveneens in 1680 opgesteld, bepaalt dat de bewoonsters 'poorters van de stad' moeten zijn. Zij worden deels in hun onderhoud voorzien.

Tijdens het Franse bewind in 1796 komt de stichting onder het beheer van de Commissie van Burgerlijke Godshuizen, nu OCMW.

Het godshuis Spanoghe dankt zijn charmes aan zijn ligging langs de Reien met een mooi zicht op het middeleeuwse Sint-Janshospitaal en de Onze- Lieve- Vrouwekerk.

Het 17de -eeuwse beluik heeft gedurende de 20ste eeuw zware veranderingen ondergaan. De huisjes zijn vernieuwd tijdens de COO-periode in 1939 en 1965. De kapel zou verdwenen zijn tijdens de bouwcampagne van 1939. Op een plan uit 1916 is een losstaande kapel met typisch barokgeveltje getekend. Het heeft een brede ingangspoort met erboven een grote beeldnis en vervolgens een oculus. Het zadeldak is bekroond met een kruis.

Het plan geeft ook de interieurs van de woningen weer.

In 1986 tenslotte ondergaat Spanoghe nog een consoliderende restauratie naar een ontwerp van OCMW-architect A. Schrauwen.

In 1998 ontsproot het idee om godshuis Spanoghe in de Stoofstraat te renoveren. In 2005 pas werden de voorontwerpen goedgekeurd, het project erkend, een plenaire vergadering gehouden en werden de omwonenden geïnformeerd. In mei 2006 kreeg het OCMW de subsidiebelofte en in oktober 2006 was er een bouwvergunning. Daarna duurde het nog enige tijd om het project af te werken.

De technische sanering bestaat hoofdzakelijk uit het optrekken van het comfortniveau. Op de verdieping werd het voordien reeds gerenoveerde dak geïsoleerd en voorzien van de nodige afwerkingen zodat ook de dakruimtes bewoonbaar werden. Op het gelijkvloers werden rondom aan de binnenzijde van de buitengevels voorzetwanden gemetst met achterliggende isolatie.

Ook alle technieken en nutsaansluitingen werden vernieuwd.

Van 2 kleine woningen en een doorgang naar de tuin (vandaar de 3 deuropeningen in de Stoofstraat) werd bij deze renovatie een comfortabele en ruime ééngezinswoning gerealiseerd.

De architect was Dhr. R. Michielssens bijgestaan door Ing. M. Bassens van het studiebureau technische dienst van het OCMW.

De veiligheidscoördinatie lag in handen van de firma Archiline.

De werken zijn uitgevoerd door de volgende aannemers:

- voor de ruwbouw en de afwerking: KWR Knesselare voor €127.521 incl. BTW
- voor de elektriciteit: Electro Depauw Wingene voor €3.355 incl. BTW
- voor sanitair en verwarming: Instatherm St.-Kruis voor €12.995 incl. BTW

De totale kostprijs voor deze renovatie kwam alzo op €144.000.

De woning zal vanaf 1 juli aanstaande verhuurd worden aan een echtpaar die op de wachtlijst voor een seniorenwoning stond.

Laten we het glas heffen op een vernieuwde historische woongelegenheden!

F. Vandevoorde
OCMW- voorzitter

Het godshuis Spanoghe

Francisca Eleonora Spanoghe sticht kort voor haar dood in 1680 dit godshuis voor zes arme ongehuwde vrouwen, ouder dan veertig jaar.

Eleonora behoort tot een bekende Brugse familie. Haar vader is Maximiliaan Spanoghe (+1668), heer van Cleyhem en schepen van de stad. Hij is gehuwd geweest met Barbara Rommel. Eleonora is samen met haar ouders begraven in de O.-L.-Vrouwekerk.

Zes eenkamerwoningen met kapel worden onmiddellijk na het voltrekken van de fundatie gebouwd. Op de plaats die is uitgekozen bevond zich een huidevettersatelier.

Het nog bewaarde statuut, eveneens in 1680 opgesteld, bepaalt dat de bewoonsters poorters van de stad moeten zijn. Zij worden deels in hun onderhoud voorzien.

Tijdens het Franse bewind in 1796 komt de stichting onder het beheer van de Commissie van Burgerlijke Godshuizen, nu OCMW.

Het godshuis Spanoghe dankt zijn charmes aan zijn ligging langs de Reie met een mooi zicht op het middeleeuwse Sint-Janshospitaal en de Onze-Lieve-Vrouwekerk.

De woningen met oorspronkelijk een bidkapel zijn, zoals nog godshuisbeluiken, gebouwd rond een binnen"tuin" en onttrokken aan de belangrijke invalsweg die van Kortrijk kwam - nu de Katelijnestraat- door een poortje aan de straatweg en een lange smalle steeg .

Zo is ook het rechtover gelegen heel wat oudere godshuis, het Rooms Convent, geconcipeerd. Deze (brand)straatjes bepalen mee het uitzicht van deze toch bijzondere monumenten.

De huisjes, twee en vier gegroepeerd, hebben een bakstenen tuitgevel met elk een rechthoekige zolderopening en venster, korfboogdeurtje en een doorlopend zadeldak.

Het 17de -eeuwse beluik heeft gedurende de 20ste eeuw zware veranderingen ondergaan. De huisjes zijn vernieuwd tijdens de COO-periode in 1939 en 1965.

De 17de-eeuwse kapel zou verdwenen zijn tijdens de bouwcampagne van 1939. Op een plan bewaard in het OCMW-archief uit 1916 is een losstaande kapel met typisch barokgeveltje getekend. Het heeft een brede ingangspoort met erboven een grote beeldnis en vervolgens een oculus. Het zadeldak is

bekroond met een kruis. Beide zijgevels zijn doorbroken met een segmentbogig venster.

Het plan geeft ook de interieurs van de woningen weer. Zeker een woning heeft nog een brede haardmantel met links en rechts een spinde.

Tijdens deze sanering door Brugs architect M. Vermeersch zijn de twee huisjes met huisnummers 8 en 10 herbouwd met een nieuwe maar in 1987 ook verdwenen kleine bidruimte.

In 1953 heeft de COO grootse plannen met het bouwen van nog enkele woningen in de tuin van Spanoghe, vlak langs de Reie. Door hevig protest van de zusters van Sint-Jan is dit nooit gerealiseerd. De reden zou het schenden van de privacy van de kloostergemeenschap zijn die er vanoudsher net tegenover in het klooster verblijft.

In 1965 zijn de huisjes met de huisnummers 12 tot 18 samengevoegd tot twee woningen en is de blinde muur aan de Stoofstraat doorbroken met twee deuropeningen en een doorgang naar de godshuistuin. In 1969 zijn de huisjes kant Katelijnestraat eveneens samengevoegd tot een woning. Deze “verbeteringswerken” zijn in eigen beheer uitgevoerd. Het godshuis blijft nog steeds bestemd voor bejaarde vrouwen.

In 1986 tenslotte ondergaat Spanoghe nog een consoliderende restauratie naar een ontwerp van OCMW-architect A. Schrauwen.

Zoals elke godshuiskapel was ook de 17de-eeuwse bidkapel van Spanoghe ingericht. Veel is hierover niet gekend. In de godshuisrekeningen van 1767 wordt betaald voor een geschilderd antependium.

Een summiere plaatsinventaris, wellicht van het einde van de 19de eeuw, vermeldt ondermeer een klein altaar, het antependium, een 17de-eeuws houten Mariabeeld, twee koperen kandelaars en het wapenbord van Eleonora, de stichtster. Dit geschilderd paneel is in de OCMW kunstcollectie terug te vinden samen met een overlijdenspenning van haar vader uit 1668.

Het archief van het godshuis Spanoghe is na 1796 aan de Commissie van Burgerlijke godshuizen overgedragen en wordt nog steeds in het OCMW-archief bewaard.

H. De Bruyne
OCMW-archief en erfgoed

Technisch verhaal

Een lang en soms moeilijk verhaal:

In 1998 ontsproot het idee om godshuis Spanoghe in de Stoofstraat te renoveren in 2003. Pas in 2004 werd beslist te renoveren met subsidies en werd een architect aangesteld. In 2005 werden de voorontwerpen goedgekeurd, het project erkend, een plenaire vergadering gehouden en werden de omwonenden geïnformeerd.

In mei 2006 kreeg het OCMW de subsidiebelofte en in oktober 2006 was er een bouwvergunning.

Na publicatie in het staatsblad en na opening van offertes en nog wat goedkeuringen, kon de aannemer ruwbouw en afwerking eind mei 2007 van start gaan. Zijn collega's voor de technieken startten eind december 2007. In maart 2008 beëindigde de architect zijn contract en werden de werken verder in eigen beheer door de Technische Dienst van het OCMW uitgevoerd.

Het heropstarten van de werken nam enige tijd in beslag vermits alle gemaakte afspraken achterhaald waren.

De technische sanering bestaat hoofdzakelijk uit het optrekken van het comfortniveau. Op de verdieping werd het voordien reeds gerenoveerde dak geïsoleerd en voorzien van de nodige afwerkingen zodat ook de dakruimtes bewoonbaar werden. Op het gelijkvloers werden rondom aan de binnenzijde van de buitengevels voorzetwanden gemetst met achterliggende isolatie.

Ook alle technieken werden vernieuwd en de nutsaansluitingen werden opnieuw uitgevoerd. Hierbij werd reeds gedacht aan de renovatie van Katelijnestraat 8. Wachtbuizen werden, in samenspraak met de nutsmaatschappijen, onder de woning Stoofstraat 8 geplaatst tot in de tuin zodat de aansluitingen voor Katelijnestraat 8 eenvoudig uit te voeren zijn.

Van 2 kleine woningen en een doorgang naar de tuin (vandaar de 3 deuropeningen in de Stoofstraat) werd bij deze renovatie een comfortabele en ruime éénsgezinswoning gerealiseerd.

Architect: R. Michielssens opgevolgd door Ing. M. Bassens, van het studie bureau technische dienst van het OCMW.

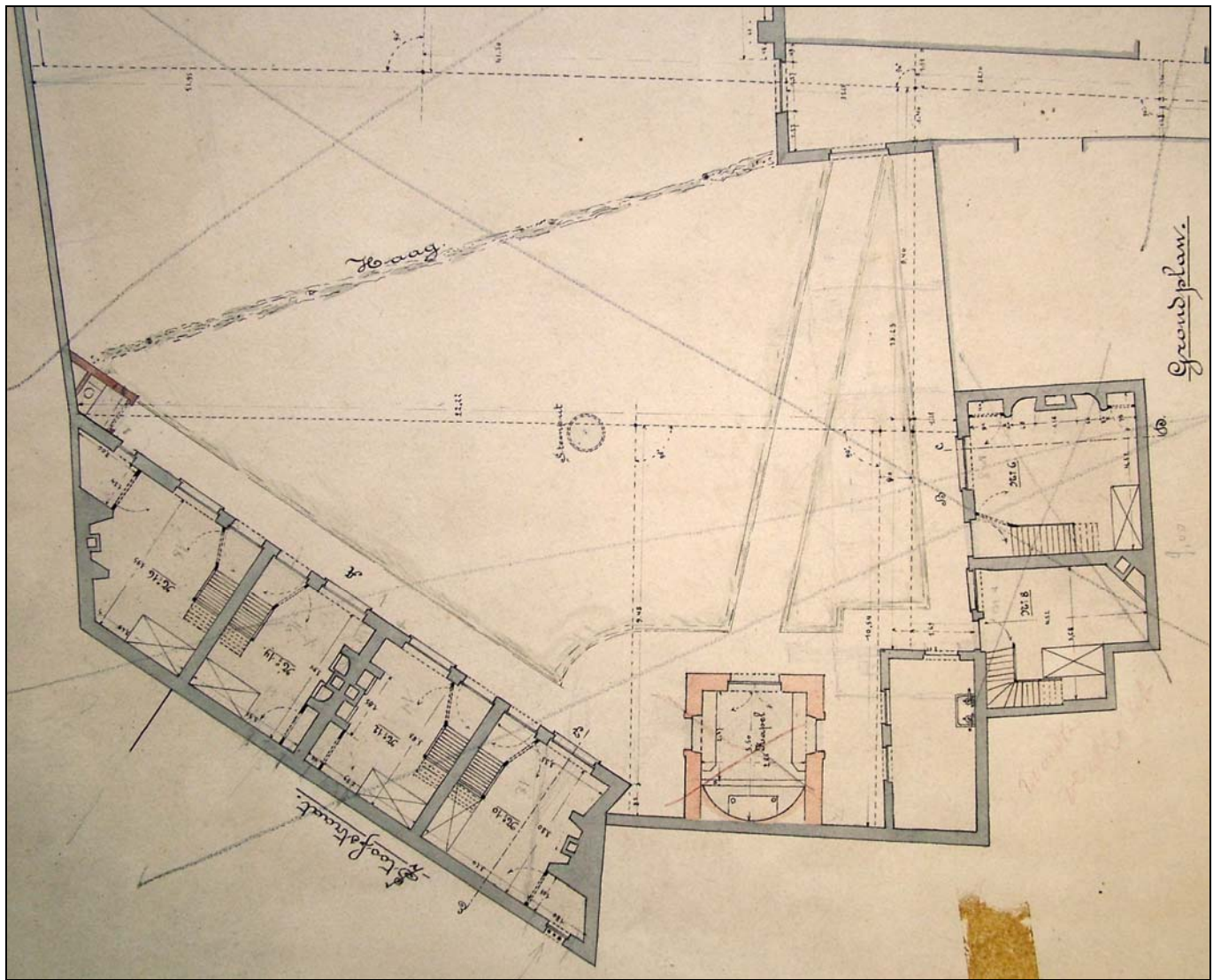
Veiligheidscoördinatie: Archiline.

Aannemers:

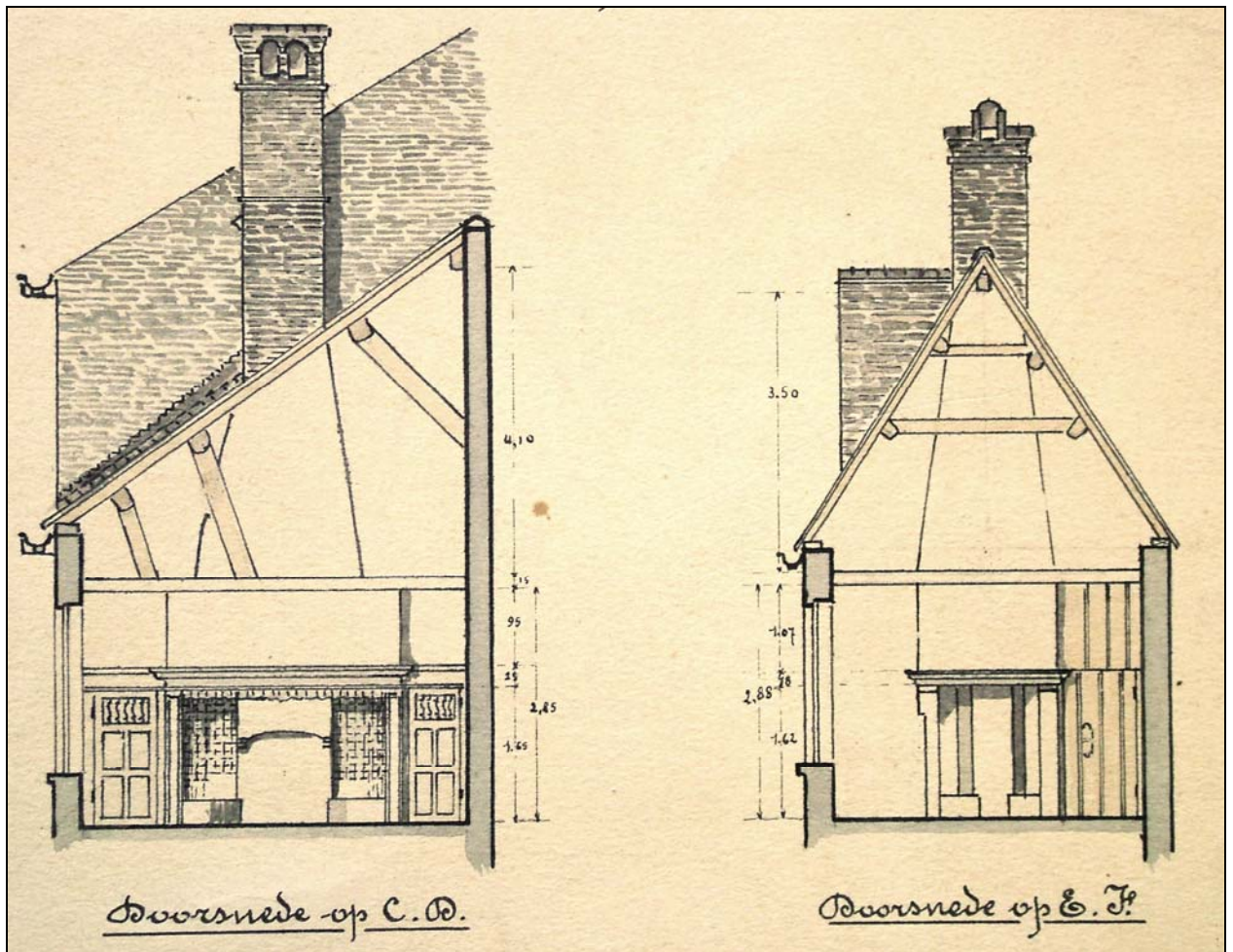
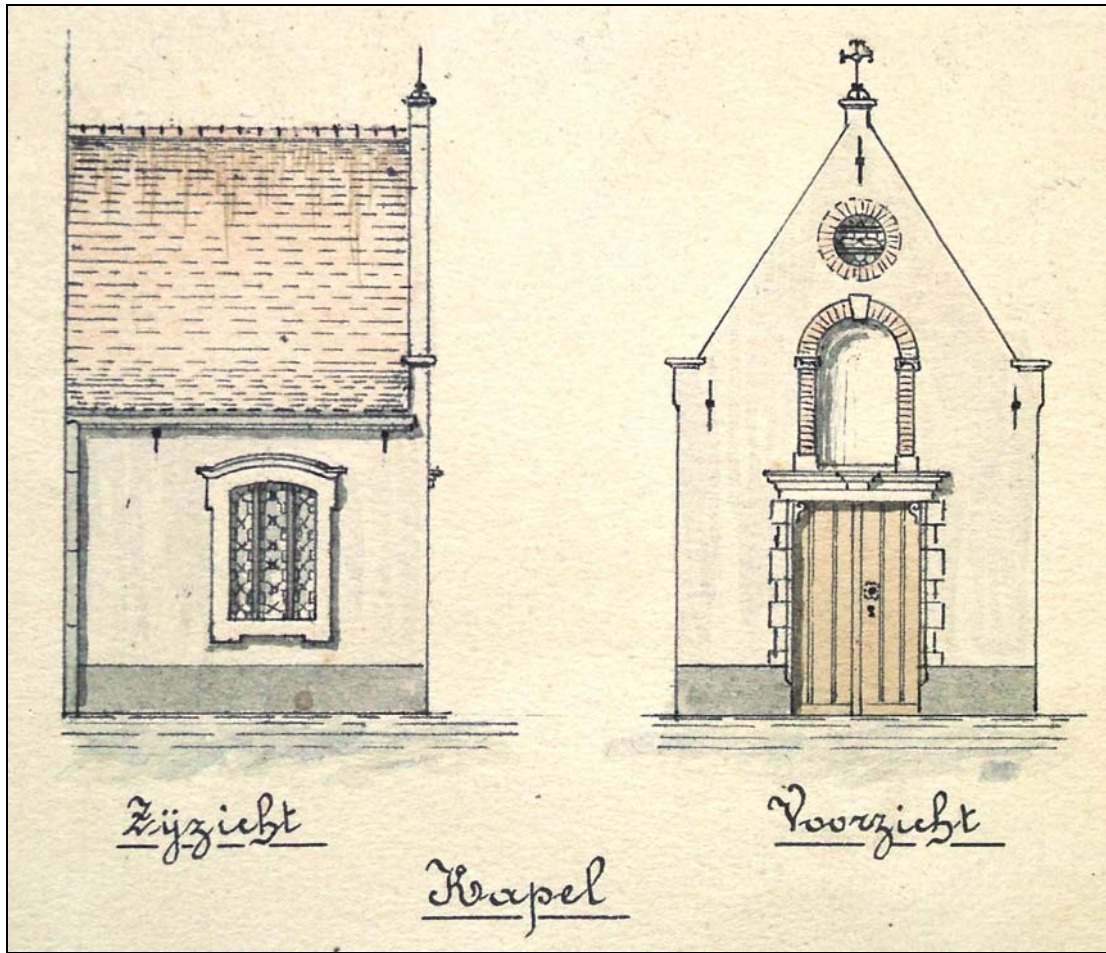
- ruwbouw en afwerking: KWR Knesselare voor €127.521,18 incl. BTW
- elektriciteit: Electro Depauw Wingene voor €3.354,75 incl. BTW
- sanitair en verwarming: Instatherm St.-Kruis voor €12.995,42 incl. BTW

A. Watteyne sr. (1904)

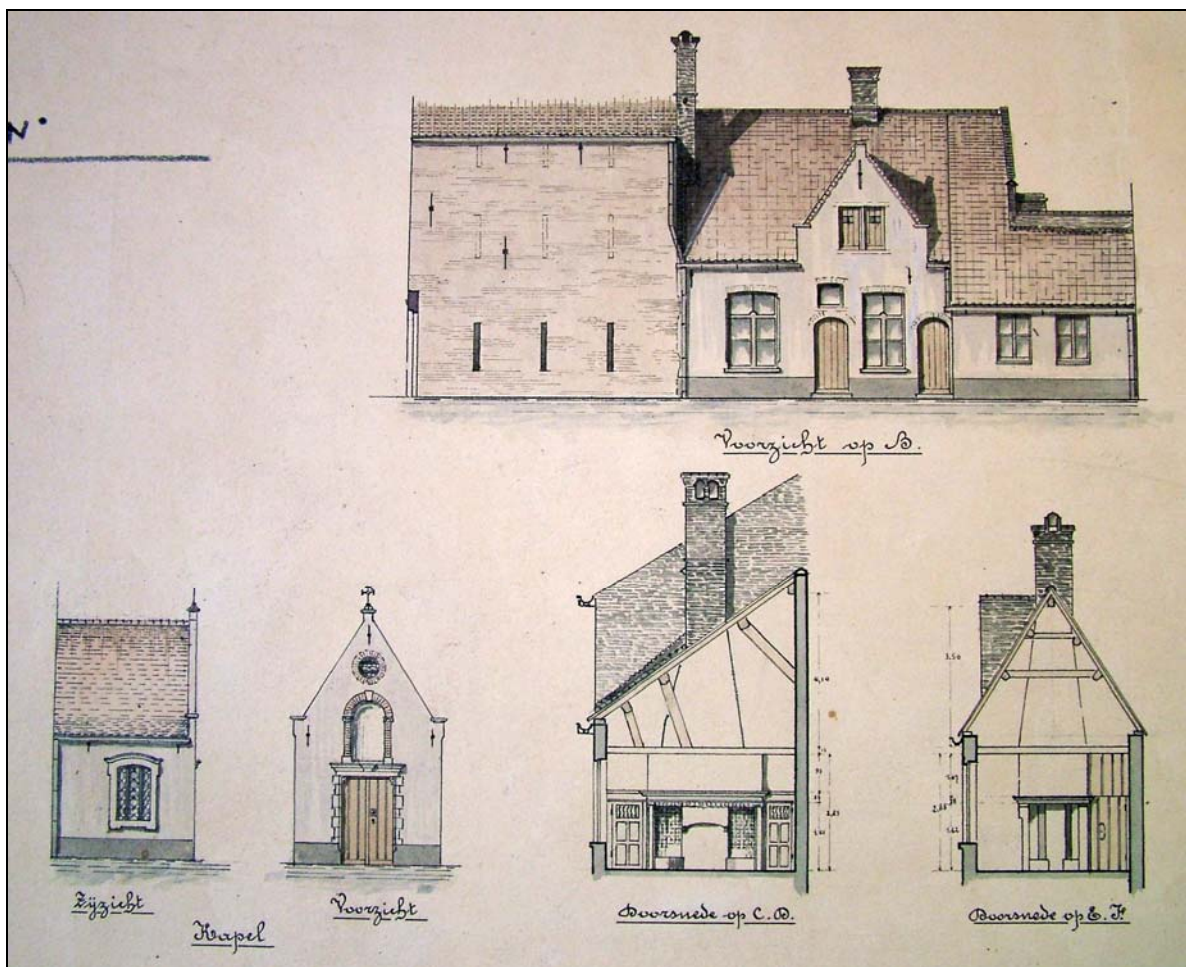
A. Van Belle, werkleider van de Commissie van Burgerlijke Godshuizen, 1916.

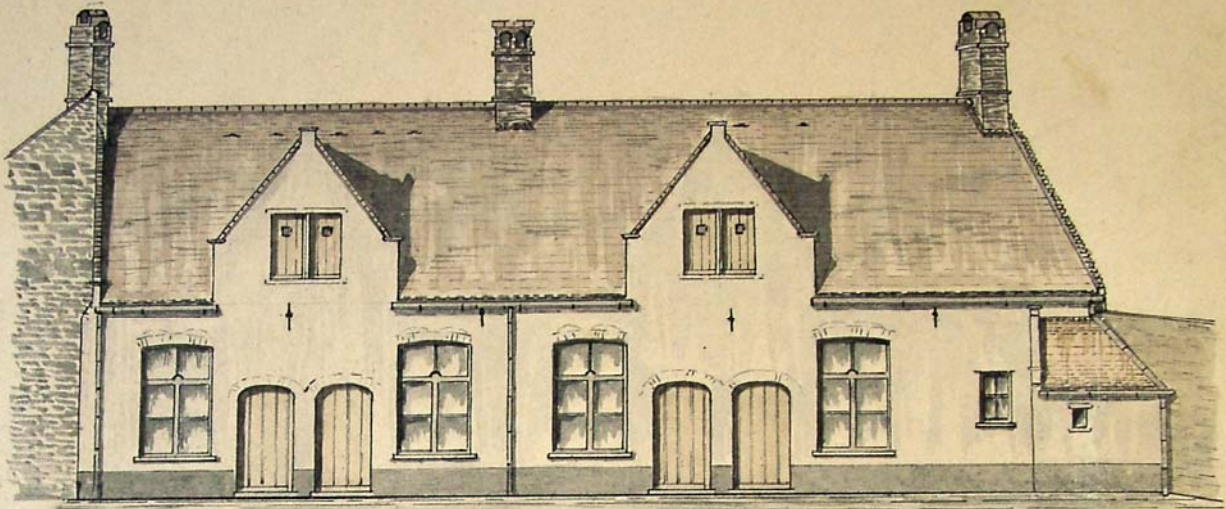

Godshuis "Spanoghe" §: Catharinastraat n^o: 6. 8. 10. 12. 14. 16.

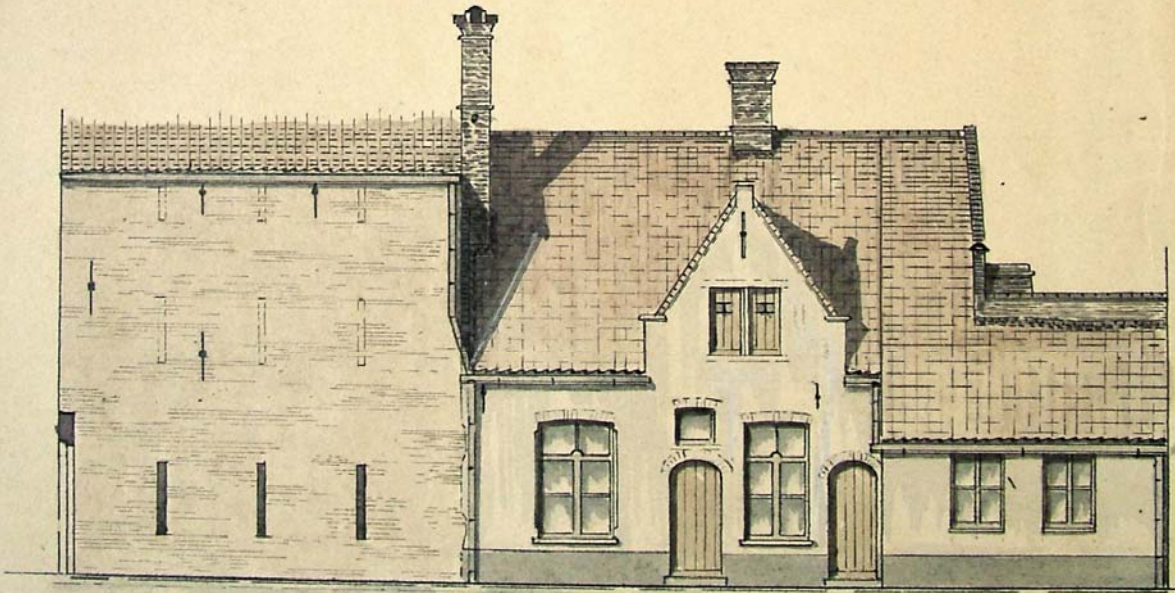
op 't Cadaster behent Sectie C. n^o: 1095 met
eene oppervlakte van 3e: 93^{ca} met bof op 't Cadaster
behent Sectie C. n^o: 1099 met eene oppervlakte van
4e: 68^{ca}, -gesticht ten jare 1680 door:

J^w: Françoise - Léonore Spanoghe.

Voorzicht op A.

Voorzicht op B.